

IN MEMORIAM

DR. IOAN CRIȘAN

O mare durere s-a abătut asupra Muzeului Țării Crișurilor: moartea neașteptată a lui Ioan Crișan, unul dintre colegii noștri care au făcut cinste instituției, tocmai prin respectul demonstrat întotdeauna față de locul de muncă și prin corectitudinea arătată în afirmarea punctelor sale de vedere în domeniul istoriei Bihorului și nu numai.

Ioan Crișan s-a născut la 31 martie 1951 în comuna Cefa și a activat peste trei decenii din viața sa profesională în cadrul Muzeului Țării Crișurilor din Oradea. A fost absolvent al Facultății de Istorie-Geografie a Institutului Pedagogic din Oradea în anul 1973, unde l-a avut ca mentor pe prof. univ. dr. Sever Dumitrașcu. Și-a aprofundat studiile de istorie la Facultatea de Istorie-Filosofie a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca în anul 1978. Între 1973 și 1985 a lucrat ca profesor în învățământul gimnazial, iar din 1985 a intrat în colectivul Muzeului Țării Crișurilor din Oradea, la secția de Patrimoniu. Rezultatele muncii sale i-au adus calitatea de cercetător științific în anul 1992, dar și de expert în patrimoniul arheologic mobil, 2002, și arheolog expert din anul 2006. În anul 2001 a devenit doctor în istorie al Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, cu o lucrare despre așezările rurale bihorene în secolele X-XIII.

A fost un om atașat satului bihorean, cu precădere a celui de baștină, Cefa, căruia i-a dedicat mai multe lucrări științifice și pe care l-a cercetat cu mult drag și acribie științifică, ceea ce i-a atras și titlul de cetățean de onoare al comunei Cefa primit în anul 2007.

Dintre lucrările științifice publicate de-a lungul anilor amintim aici câteva, care au fost apreciate de specialiștii în domeniu: *Așezări rurale medievale din Crișana. Secolele X-XIII*, 2006, *Cefa I, de la începuturi până în secolul al XVII-lea*, 2007, *Cefa, locuire medievală și premodernă. Studiu arheologic și istoric*, 2016 etc.

Considerăm însă că încununarea muncii de cercetător a istoriei Bihorului este contribuția adusă la *Istoria Bihorului*, prima sinteză scrisă asupra zonei după 1918, în capitolele III și IV, *Crișana romanizare sau românizare, Bihorul în Evul mediu. La începuturile evului mediu până la invazia tătară (1241)*.

Ca muzeograf a participat la realizarea a numeroase expoziții de istorie și arheologie, foarte apreciate prin rigoarea lor, și la elaborarea planului tematic al noii Secții de arheologie a Muzeului Țării Crișurilor, care urmează să fie pusă în operă în lunile următoare.

Dispariția lui ne întristează profund, știut fiind că era unul dintre istoricii români care a iubit lumea românească și a pus-o mereu în prim-plan, cu multă pasiune și obiectivitate, întotdeauna în respectul celuilalt.

Sit tibi terra levis!

Aurel CHIRIAC